

R A P O R T

o stanie Gminy Hańsk

Na dzień 31.12.2018 r.

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Ogólna charakterystyka Gminy Hańsk.....	5
3. Sprawy społeczne.....	5
3.1. Demografia.....	5
3.2. Bezrobocie.....	8
3.3. Działalność gospodarcza.....	8
3.4. Pomoc społeczna.....	9
3.5. Ochrona zdrowia.....	12
3.6. Oświata.....	13
4. Drogi gminne.....	17
5. Mienie gminne.....	17
6. Gospodarka przestrzenna.....	19
7. Programy unijne.....	19
8. Gospodarka komunalna.....	20
8.1. Gospodarka wodno-ściekowa.....	20
8.2. Gospodarka odpadami.....	21
8.3. Gospodarka mieszkaniowa.....	22
9. Finanse.....	23
9.1. Zadania własne.....	23
9.2. Wykonanie budżetu za 2018 rok.....	23
9.3. Zadania zlecone.....	25
9.4. Podatki.....	25
9.5. Zastosowane ulgi i umorzenia.....	26
10. Turystyka.....	26
10.1. Baza turystyczna.....	26
10.2. Agroturystyka.....	27
11. Informatyzacja gminy.....	28
12. Organizacje pozarządowe.....	29
13. Ochotnicze Straże Pożarne.....	30
14. Kultura fizyczna i sport.....	31
15. Administracja.....	32
16. Rolnictwo.....	33
17. Kultura, Biblioteka.....	33
18. Zabytki.....	35
19. Realizacja Polityk, Strategii, Programów, Budżetu Obywatelskiego.....	35
19.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Hańsk na lata 2014-2020.....	35
19.2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2015-2020.....	36
19.3. Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Hańsk na lata 2014-2018.....	36
19.4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Hańsk na lata 2014-2018.....	37
19.5. Gminny program osłonowy w zakresie dożywiania „ Pomoc gminy w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”.....	37
19.6. Strategia Rozwoju Gminy Hańsk na lata 2015-2020.....	38
19.7. Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Hańsk.....	38
19.8. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Hańsk na lata 2015-2019.....	39

19.9. Program Współpracy Gminy Hańsk z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok	39
19.10. Gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Hańsk w roku 2018.....	40
19.11. Plan odnowy miejscowości Macoszyn Mały na lata 2010 - 2018.....	40
19.12. Budżet obywatelski	40
20. Uchwały Rady Gminy Hańsk w 2018 roku i sposób ich wykonania.....	41
20.1. Sesja Rady Gminy Hańsk nr XXV z dnia 23 marca 2018 roku	41
20.2. Sesja Rady Gminy Hańsk nr XXVI z dnia 4 czerwca 2018 roku.....	42
20.3. Sesja Rady Gminy Hańsk nr XXVII z dnia 6 lipca 2018 roku	42
20.4. Sesja Rady Gminy Hańsk nr XXVIII z dnia 29 sierpnia 2018 roku	43
20.5. Sesja Rady Gminy Hańsk nr XXIX dnia 15 października 2018 roku	43
20.6. Sesja Rady Gminy Hańsk nr I z dnia 21 listopada 2018 roku.....	44
20.7. Sesja Rady Gminy Hańsk nr II z dnia 21 grudnia 2018 roku.....	44
21. Podsumowanie.....	45

1. Wstęp

Przyjęta przez Sejm ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 130 z późn. zm.) wprowadziła do polskiego prawa samorządowego nową instytucję - **wotum zaufania**.

W ustawie o samorządzie gminnym po art. 28a wskazana ustawa, dodała przepis art. 28aa nakładający na wójta gminy obowiązek przedstawienia organowi stanowiącemu dokumentu pod nazwą **„raport o stanie gminy”**.

Wspomniane przepisy określiły graniczną datę, do której organy wykonawcze mają przedstawić organom stanowiącym raport o stanie gminy - w terminie do dnia 31 maja każdego roku. Oznacza to, że termin ten będzie zachowany, jeżeli przed jego upływem wójt przedstawi (przekaże) przewodniczącemu rady gminy ten dokument.

Zgodnie z art. 28aa ust. 2 i art. 30a ust. 2 ustaw ustrojowych, raport ma obejmować podsumowanie działalności organów wykonawczych a więc wójta, w roku poprzednim. Zatem po raz pierwszy w roku 2019 przedłożone zostaną te dokumenty, będące podsumowaniem działalności organu wykonawczego gminy .

Zgodnie z art. 28aa ust. 4 u.s.g. oraz art. 30a ust. 4 u.s.p., organy stanowiące mają obowiązek rozpatrzyć raport na tej samej sesji, na której podejmowana będzie także uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium organowi wykonawczemu (czyli na sesji absolutoryjnej). Ustawodawca zaznaczył jednak, że na sesji absolutoryjnej w pierwszej kolejności rozpatrywany ma być raport o stanie gminy. Tak jak w przypadku rozpatrywania sprawozdania z wykonania budżetu powinna odbyć się dyskusja, tak w przypadku rozpatrywania raportu o stanie gminy należy przeprowadzić debatę. Nad raportem o stanie j.s.t. radni mają prawo zabierać głos bez ograniczeń czasowych. W debacie nad raportem głos mogą zabrać także mieszkańcy danej jednostki samorządu terytorialnego według określonej procedury. Mieszkaniec w przypadku chęci zabrania głosu powinien złożyć do przewodniczącego rady pisemne zgłoszenie, które musi być poparte określoną liczbą podpisów.

2. Ogólna charakterystyka Gminy Hańsk

Gmina Hańsk położona jest w środkowowschodniej części województwa lubelskiego. Od strony północnej graniczy z gminą Włodawa i Wiryki, od strony zachodniej z gminą Stary Brus i Urszulin, od południowej z gminą Wierzbica i Sawin i od strony wschodniej z gminą Wola Uhruska.

Gmina Hańsk charakteryzuje się krajobrazem typowym dla Polesia Lubelskiego. Jest to obszar nizinny, bardzo słabo urozmaicony pod względem konfiguracji terenu, położony na wysokościach bezwzględnych poniżej 200 m n.p.m. W konkretnym przypadku wysokości te oscylują między 160 – 175 m n.p.m.

Na terenie gminy znajduje się 17 miejscowości, które tworzą 16 sołectw. Obszar gminy zamieszkuje 3840 mieszkańców. Gęstość zaludnienia - 22,2 osoby/km². Główne ośrodki sieci osadniczej rozlokowane są wzdłuż dróg lokalnych. Są to miejscowości: Hańsk Pierwszy, Kulczyn, Dubeczno, Rudka Łowiecka, Konstantynówka, Macoszyn Mały, Osowa. Pozostałe miejscowości charakteryzują się rozproszoną, kolonijną zabudową.

Siedziba gminy – miejscowość Hańsk Pierwszy – osada z XV w. (centrum dóbr rodziny Hańskich). Osada miała dawniej charakter przemysłowy (posiadała m.in. gorzelnię i fabrykę terpentyny). Obecnie Hańsk to siedziba kilku instytucji bez zakładów przemysłowych. Z dawnego rozdzielania dóbr pozostał do dzisiaj podział na Hańsk Pierwszy, Kulczyn Kolonia, Ujazdów, Hańsk Kolonia, Hańsk Drugi, Bukowski Las, Szcześniki, Żdżarka i Stary Majdan.

3. Sprawy społeczne

3.1. Demografia

Liczba mieszkańców gminy Hańsk na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosiła: **3860** osób. W 2018 r. nastąpił spadek liczby ludności. Na terenie gminy urodziło się 54 dzieci, zmarło 49 osób, zameldowało się 41 osób, a 66 osób wymeldowało się. Stan ludności gminy Hańsk na **dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił: 3840 mieszkańców**. Przeciętna liczba mieszkańców na 1 km² wynosiła 21,40 co sprawia, że gmina należy do najsłabiej zaludnionych obszarów w województwie lubelskim.

Przyrost naturalny i migrację ludności w 2018 roku przedstawiają poniższe tabele:

Tabela nr 1. Przyrost naturalny

Rok	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
2018	54	49	+5

Źródło: wyliczenia UG

Tabela nr 2. Migracja ludności

Rok	Zameldowania	Wymeldowania	Saldo migracji
2018	41	66	-25

Źródło: wyliczenia UG

Tabela nr 3. Liczba ludności w miejscowościach Gminy Hańsk

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Sołectwo
1.	Bukowski Las	75	Bukowski Las
2.	Dubeczno	1015	Dubeczno
3.	Hańsk Pierwszy	903	Hańsk Pierwszy
4.	Hańsk Kolonia	190	Hańsk Kolonia
5.	Hańsk Drugi	63	Hańsk Drugi
6.	Konstantynówka	105	Konstantynówka
7.	Krychów	52	Hańsk Kolonia
8.	Kulczyn	279	Kulczyn
9.	Kulczyn Kolonia	229	Kulczyn Kolonia
10.	Macoszyn Mały	140	Macoszyn Mały
11.	Osowa	257	Osowa
12.	Rudka Łowiecka	91	Rudka Łowiecka
13.	Stary Majdan	60	Stary Majdan
14.	Szcześniki	93	Szcześniki
15.	Ujazdów	195	Ujazdów
16.	Wojciechów	36	Wojciechów
17.	Żdzarka	57	Żdzarka

Zmiany w liczbie ludności spowodowane były głównie ujemnym ruchem migracyjnym. Tendencja odpływowa ludności wiejskiej jest typowa dla tego regionu i ciągle się utrzymuje. Są to migracje najczęściej związane z trudnościami na rynku pracy i wyjazdami za granicę, warunkami mieszkaniowymi oraz sprawami rodzinnymi (zawarcie związku małżeńskiego).

Do największych miejscowości pod względem liczby mieszkańców należą: Hańsk Pierwszy i Dubeczno, zamieszkuje w nich ponad połowa mieszkańców gminy, dlatego też w ww. miejscowościach występuje najwyższy ruch migracyjny i naturalny.

Do najmniejszych miejscowości pod względem liczby mieszkańców należą: Wojciechów, Krychów oraz Żdzarka – stan ludności w ostatnich latach kształtuje się tu na jednakowym, niskim poziomie. Strukturę ludności według płci charakteryzuje procentowy udział liczby mężczyzn i kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców. W 2018 roku liczba mężczyzn wynosiła **1931**, a kobiet **1909**, co stanowi odpowiednio 50,29 % i 49,71 % ogółu ludności. Wskaźnik feminizacji wynosił **98,86**. Jego wartość zmienia się w zależności od grupy wiekowej. Struktura ludności według wieku jest jedną z najbardziej istotnych charakterystyk populacji. Warunkuje ona intensywność procesów demograficznych, a w konsekwencji tempo rozwoju ludności. Tabela nr 3 przedstawia liczbę ludności w poszczególnych przedziałach wiekowych oraz procentowy udział grup w tej ogólnej liczbie, natomiast tabela nr 4 liczbę ludności w poszczególnych przedziałach wiekowych oraz procentowy udział grup w tej ogólnej liczbie z podziałem na płeć. W społeczeństwie dominują osoby w wieku produkcyjnym – 65 %, zaś wśród grup nieprodukcyjnych przeważają osoby w wieku przedprodukcyjnym – 20 %. Zauważa się jednak stopniowe zmniejszanie się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz zwiększanie liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa. Analizując natomiast tabelę nr 5 zauważyć można przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Natomiast w wieku poprodukcyjnym znacząco dominują kobiety. Wynika to z faktu, że rodzi się więcej chłopców niż dziewczynek, lecz kobiety średnio żyją dłużej niż mężczyźni.

Tabela nr 4. Struktura wiekowa ludności

Wyszczególnienie	2018	
	Ogółem	%
Przedprodukcyjny	763	19,87
Produkcyjny	2513	65,44
Poprodukcyjny	564	14,69

Źródło: dane UG

Tabela nr 5. Struktura wiekowa ludności według płci

Wyszczególnienie	2018			
	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Przedprodukcyjny	377	49,41	386	50,59
Produkcyjny	1192	47,43	1321	52,57
Poprodukcyjny	340	60,28	224	39,72

Źródło: dane UG

Analizując przyczyny ubytku liczby ludności niewątpliwie można stwierdzić, że jej systematyczne zmniejszanie się jest wynikiem ujemnego salda migracji oraz niskim przyrostem naturalnym. Reasumując powyższe należy przypuszczać, że na terenie tut. gminy w ciągu następnych lat będzie występował ubytek ludności.

3.2. Bezrobocie

W roku 2018 bezrobocie w powiecie włodawskim wynosiło 2 229 osób a stopa bezrobocia osiągnęła 15,5%. W gminie Hańsk (stan na 31.12.2018 roku) osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Włodawie było 212 osób w tym 129 kobiet, 25 osób było uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych.

Struktura bezrobocia:

- 51 osób to osoby po 50 roku życia,
- 71 osób to bezrobotni do 30 roku życia,
- 41 osób to osoby do 25 roku życia.

W roku 2018 z terenu Gminy Hańsk:

- 5 osób podjęło działalność gospodarczą,
- 10 osób prace interwencyjne/roboty publiczne,
- 4 osoby podjęło pracę poza miejscem zamieszkania,
- 24 osoby rozpoczęło staż,
- 16 osób prace społecznie użyteczne,

3.3. Działalność gospodarcza

Na terenie gminy Hańsk na dzień 31.12.2018 r. zarejestrowanych było 127 podmiotów gospodarczych. W 2018 roku 13 osób założyło nową działalność gospodarczą, natomiast 8 osób dokonało zamknięcia dotychczasowej działalności. W ostatnich latach liczba podmiotów gospodarczym utrzymuje się na podobnym poziomie (ok. 120 podmiotów).

Liczba wydanych decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych - **21**, w tym:

- **19 decyzji** – zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:
  - Napoje o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz na piwo – **6** w tym: 4 detal, 2 gastronomia w tym 1 jednorazowe
  - Napoje o zawartości powyżej 4,5 % do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa – **6** w tym: 4 detal, 2 gastronomia jednorazowe
  - Napoje o zawartości powyżej 18 % alkoholu – **7** w tym: 5 detal, 2 gastronomia.

- **2 decyzje** o wygaszeniu decyzji - zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności gospodarczej.

Wartość sprzedanego alkoholu w 2018 r. ogółem **1 805 500,70 zł**, w tym:

- napoje o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz na piwo – **1 074 549,46 zł**,
- napoje o zawartości powyżej 4,5 % do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa – **167 528,08 zł**,
- napoje o zawartości powyżej 18 % alkoholu – **563 423,16 zł**.

Dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - **45 961,90 zł**.

3.4. Pomoc społeczna

W 2018 r. na opiekę społeczną wydatkowano **5 973 681,58 zł** w tym: z budżetu Gminy: 458 595,18 zł .

W ramach pomocy finansowej ośrodek udzielał i wypłacał następujące świadczenia:

- Zasiłki okresowe dla 41 osób na kwotę 61 500,00 zł.
- Zasiłki celowe i specjalny zasiłek celowy dla 22 osoby na łączną kwotę 8 196,00 zł.
- Zasiłki stałe dla 23 osób na kwotę 118 467,52 zł, odprowadzone składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 10 662,14 zł.
- Na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przeznaczono 67 597,08 zł w tym dotacja Wojewody 49 920,00 zł. Pomocą objęto 142 uczniów z na kwotę 42 996,00 zł oraz 59 rodzinom udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na kwotę 19 520,00 zł. Dowóz posiłków do szkoły w 2018 roku wyniósł 4 577,00 zł a koszt programu osłonowego wyniósł 504,00 zł.
- Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu. W domu pomocy społecznej przebywały 2 osoby z terenu Gminy Hańsk. Na realizację zadania została łącznie wydatkowana kwota 46 004,51 zł.
- Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2018 r. opiekunki zatrudnione w ośrodku świadczyły usługi opiekuńcze dla 25 osób z 23 rodzin, liczba świadczeń 3 264.

Usługami specjalistycznymi w 2018 roku objęto 7 osób którym udzielono 1 398 świadczeń. Na realizację zadania wydatkowano 34 656,00 zł – środki z budżetu wojewody.

Pomoc w postaci pracy socjalnej

System pomocy społecznej objął wsparciem i udzielił pomocy 228 rodzinom o liczbie 470 osób. Natomiast 215 rodzinom udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej.

Główne przyczyny trudnej sytuacji bytowej rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej to:

- ubóstwo – 83 rodziny,
- bezrobocie - 83 rodzin,
- niepełnosprawność – 20 rodzin,
- długotrwała choroba – 35 rodziny,
- sieroctwo – 0 rodzin,
- alkoholizm- 1 rodziny,
- wielodzietność – 31 rodzin,
- ochrona macierzyństwa – 6 rodziny
- bezdomność – 0 osoba,
- trudność w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego – 4 osoby,
- przemoc domowa – 1 rodziny,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 5 rodzin,
- zdarzenie losowe – 1 rodzina
- rodzina niepełna – 3 rodzin.

Pracownicy socjalni przeprowadzili dla potrzeb własnej jednostki organizacyjnej i dla potrzeb innych jednostek z kręgu pomocy społecznej 411 wywiadów środowiskowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hańsku współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy we Włodawie. W 2018 r. realizowany był program prac społecznie użytecznych. W w/w programie uczestniczyło łącznie 8 osób korzystających z pomocy ośrodka i zarejestrowane w urzędzie pracy.

Na realizację programu wykorzystana została łącznie kwota w wysokości 21 477,20 zł, przy czym kwota 8 590,88 zł pochodziła z budżetu gminy.

W 2018 r. w ramach współpracy z Fundacją Banku Żywności w Lublinie została pozyskana i rozdana żywność na rzecz najuboższych mieszkańców Gminy Hańsk: marchew, buraczki wiórki, makaron, mleko UHT, cukier, konserwy, olej, groszek, fasola biała, powidła śliwkowe, herbatniki, gulasz, koncentrat pomidorowy.

Łącznie w 2018 r. skorzystało z w/w pomocy 648 osób z 218 rodzin.

W ramach współpracy z Lubelskim Kuratorium Oświaty 15 dzieci z terenu Gminy Hańsk uczestniczyło w koloniach letnich w miejscowości Małe Ciche.

Pieczą zastępczą oraz realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy

W 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hańsku realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Gmina Hańsk w związku

z realizacją powyższego zadania współfinansowała pobyt 3 dzieci w rodzinie zastępczej, wydatkowano kwotę 6 424,55 zł. Również w 2018 roku 1 dziecko z terenu Gminy Hańsk przebywało w placówce opiekuńczo wychowawczej – poniesiono wydatki na ten cel w kwocie: 22 084,96 zł.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Od stycznia do końca grudnia 2018r., wszczęto 8 procedur „Niebieskiej Karty”, tym samym 6 razy zebrał się Zespół Interdyscyplinarny, celem oceny okresowej sytuacji i udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, jak również osobom które ją stosują.

W związku z podjętymi działaniami spotkali się również powołani członkowie grupy roboczej. Zamknięto Procedurę „Niebieskiej Karty” w 4 rodzinach prowadzonych od 2018. W Urzędzie Gminy Hańsk w ramach środków z funduszu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzone były nieodpłatnie porady psychologa, konsultacje terapeutów.

Inne zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hańsku

- Dodatki mieszkaniowe – ze świadczenia korzystają 4 rodziny, wydano kwotę 8 170, 11 zł.
- Dodatki energetyczne – wydatkowano kwotę 417,94 zł, ze świadczenia skorzystało 3 rodziny.
- Stypendia szkolne – łącznie pomocy udzielono 113 uczniom na kwotę: 48 250,00 zł z czego 38 600,00 zł pochodziło z dotacji celowej.

Świadczenia wychowawcze, rodzinne i fundusz alimentacyjny.

W 2018 r. liczba świadczeń z Programu Rodzina 500+ wyniosła 5 935. Łącznie w okresie od dnia 01.01.2018 r. do dnia 31.12.2018 r. z rozdziału 85501 wydatkowano kwotę 2 999 191,71 zł w tym:

- na wypłatę świadczeń wychowawczych – 2 954 421,78 zł,
- na koszty obsługi 1,5 % – 44 770,00 zł.

Uprawnionych do świadczeń rodzinnych w 2018 roku było 341 rodzin, natomiast do zasiłków dla opiekuna 5 osób.

Wypłacono:

- 4929 zasiłków rodzinnych,
- 2302 dodatków do zasiłku rodzinnego,
- 48 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka,
- 1212 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 149 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 436 świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 55 zasiłków dla opiekuna,
- 179 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 188 świadczeń rodzicielskich.

Łącznie na zasiłki rodzinne, dodatki, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zasiłki dla opiekunów wydano kwotę **1 828 325,02 zł.**

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne ośrodek pomocy społecznej opłacał składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Na ten cel ośrodek wydatkował kwotę 76 964,56 zł.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych oraz ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na koszty związane z realizacją w/w zadań ośrodek przeznaczył 3 % wypłaconych świadczeń tj. kwotę 53 229,00 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ośrodek w 2018 r. prowadził postępowania w sprawie świadczeń alimentacyjnych oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W 2018 r. do ośrodka wpłynęło i zostało rozpatrzonych 28 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W/w świadczenia otrzymało 40 dzieci z terenu gminy. W stosunku do 37 dłużników alimentacyjnych prowadzone jest postępowanie, zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W roku 2018 po raz pierwszy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hańsku realizował rządowy program „Dobry Start”. Z terenu gminy pomocą objętych zostało 457 dzieci w wieku szkolnym na łączną kwotę 137 100,00 złotych.

Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hańsku

W roku 2018 w jednostce zatrudnionych było 9 pracowników na stanowiskach:

- kierownik,
- główny księgowy,
- 2 pracowników socjalnych,
- jeden opiekun świadczący usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2 inspektorów,
- opiekunki świadczące usługi opiekuńcze na terenie gminy w tym jedna w ramach robót publicznych.

Koszt utrzymania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2018 roku wyniósł 340 906,12 zł, co stanowi 5,71 % kwoty planu finansowego ośrodka, który w 2018 roku wyniósł 5 973 681,58 zł.

3.5. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy funkcjonuje przychodnia medycyny rodzinnej NZOZ Fides i apteka „Salus”. Przychodnia obsługuje 3061 pacjentów. Pozostali mieszkańcy, niezarejestrowani w tej przychodni korzystają z usług przychodni w okolicznych miastach. W przychodni Fides pacjentów obsługują: 2 internistów, kardiolog, pediatra, położna i 3 pielęgniarki.

Przychodnia uczestniczy w programach profilaktycznych związanych z wykrywaniem osteoporozy, profilaktyką gruźlicy oraz antynikotynową.

Apteka „Salus” dostępna jest dla mieszkańców 6 dni w tygodniu. Harmonogram dyżurów nocnych, świątecznych oraz w dni wolne od pracy pełnionych przez apteki ogólnodostępne na terenie powiatu włodawskiego jest konsultowany z urzędem gminy Hańsk przed podjęciem uchwały Rady Powiatu we Włodawie ustalającej ten harmonogram.

Świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w ramach tzw. Nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej udzielane są od poniedziałku do piątku w godzinach od 18.00 do 8.00 dnia następnego oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy w przychodni zlokalizowanej w budynku Szpitala SPZOZ we Włodawie (Al. Józefa Piłsudskiego 64)

W ramach działań związanych z ochroną zdrowia Urząd Gminy współpracuje z podmiotami realizującymi programy profilaktyczne i promujące zdrowy tryb życia takie jak:

- Program Profilaktyki Nowotworowej – mammografie dla kobiet w przedziale wiekowym 50-69 lat,
- Profilaktyczne badania wzroku, słuchu, układu krążenia,
- Badania mające na celu wykrycie schorzeń narządów ruchu,
- Program profilaktyczny boreliozy.

Współpraca opiera się na udostępnianiu przestrzeni niezbędnej do przeprowadzania badań oraz działań promocyjnych, informowaniu mieszkańców gminy o możliwości uczestnictwa w programach profilaktycznych oraz inicjowaniu badań profilaktycznych. W roku 2018 zorganizowano 4 postoje mammobusu przeprowadzającego nieodpłatne badania kobiet w zadanym przedziale wiekowym. Mieszkańcy gminy mieli też możliwość skorzystania z bezpłatnych badań krwi w celu wykrycia boreliozy. Umożliwiono pobieranie próbek do badań w Hańsku Pierwszym.

3.6. Oświata

Na terenie Gminy Hańsk funkcjonuje Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Hańsku, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Hańsku i Przedszkole w Hańsku.

Szkoła Podstawowa:

Klasa	Liczba uczniów w oddziałach	Liczba oddziałów
I	23	1
II	32	2
III	5	1
IV	39	2
V	52	2
VI	33	2
VII	41	2
VIII	38	2
	263	14

Średnia liczba uczniów przypadająca na jeden oddział – 19 uczniów

Gimnazjum:

Klasa	Liczba uczniów w oddziałach	Liczba oddziałów
III	32	2

Średnia liczba uczniów przypadająca na jeden oddział – 16 uczniów

Przedszkole:

Klasa	Liczba uczniów w oddziałach	Liczba oddziałów
Poniżej „0”	23	3,20
„0”	32	0,80
Razem	98	4

Średnia liczba uczniów przypadająca na jeden oddział – 25 uczniów

Zatrudnienie

Nazwa szkoły	Zatrudnienie		w tym:			
			nauczyciele		pozostali pracownicy	
	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Hańsku	50,07	51	37,07	38	13	13

Średnio na jednego nauczyciela przypada **10,34** uczniów

Poziom wykształcenia nauczycieli

Nazwa szkoły	Poziom wykształcenia nauczycieli (w osobach)								Razem
	WMPP		LICENCJAT		SN		INNE		
	2018	% ogółu	2018	% ogółu	2018	% ogółu	2018	% ogółu	
Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Hańsku	33	86,84	5	13,16	0	0	0	0	38

Poziom stopnia awansu zawodowego nauczycieli

Nazwa szkoły	Stopień awansu zawodowego nauczycieli (w osobach)										
	Bez stopnia		Stażysta		Kontraktowy		Mianowany		Dyplomowany		Razem
	2018	% ogółu	2018	% ogółu	2018	% ogółu	2018	% ogółu	2018	% ogółu	
Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Hańsku	0	0	0	0	2	5,26	9	23,68	27	71,06	3

Dowożenie

Dowożenie uczniów do szkół odbywa się czterema autobusami (trzema autobusami przewoźnika wyłonionego w drodze przetargu oraz autobusem szkolnym „Gimбусem” będącym własnością gminy. Liczba dzieci objętych dowożeniem do szkoły podstawowej (w tym do oddziałów gimnazjalnych) – 199, do przedszkola z klas „0” i dzieci pięcioletnie - 40, cztero i trzylatki - 27. Dziennie autobusy pokonują trasę około 412 kilometrów.

Ponadto dziewięcioro uczniów objętych jest dowożeniem do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego we Włodawie. Dowożeni są busem będącym własnością ośrodka. Ogólny koszt dowożenia w 2018 r. wyniósł – 304 858 zł.

W 2018 r. subwencja oświatowa wyniosła – 3 224 555 zł.

Wydatki na oświatę (pomniejszone o zadania własne) – 3 473 497 zł.

Dotacja (środki własne gminy) około - 248 942 zł.

Ogólnie wydatki na oświatę z zadaniami własnymi wyniosły - 4 202 247 zł.

Dotacja (środki własne gminy) około - 977 692 zł.

Wyniki egzaminów uczniów

Egzamin gimnazjalny 2018 r.- Rozkład skali staninowej- woj. Lubelskie.

Stanin	Historia i wiedza o społeczeństwie	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Język angielski na poziomie podstawowym	Język niemiecki na poziomie podstawowym
1.	27-38	20-39	23-35	14-25	24-37	25-32
2.	39-47	40-56	36-44	26-37	38-48	33-36
3.	48-51	57-61	45-48	38-43	49-55	37-40
4.	52-54	62-64	49-51	44-47	56-61	41-45
5.	55-58	65-68	52-55	48-52	62-68	46-51
6.	59-62	69-72	56-59	53-56	69-75	52-58
7.	63-67	73-76	60-64	57-62	76-84	59-67
8.	68-75	77-82	65-73	63-72	85-95	68-78
9.	76-92	83-93	74-92	73-93	96-100	79-100

	Część humanistyczna				Część matematyczno- przyrodnicza				Języki obce							
	Język polski		Historia i wos		Matematyka		Przedmioty przyrodnicze		Język angielski p. p.		Język angielski p. r.		Język niemiecki p. p.		Język niemiecki p. r.	
	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%
	32	100	32	100	29	100	28	100	40	100	40	100	40	100	40	100
Klasa A	23,2	72,5	22,0	68,8	16,3	56,3	18,4	65,7	25,9	64,7	18,3	45,7	-	-	-	-
Klasa B	22,8	71,2	19,7	61,6	15,3	53,4	16,6	59,1	26,4	66,0	18,7	46,8	24,0	60	10	25
Szkoła	23,0	71,8	20,8	64,9	15,9	54,8	17,4	62,1	26,2	65,4	18,5	46,3	24,0	60	10	25
Gmina	23,0	71,8	20,8	64,9	15,9	54,8	17,4	62,1	26,2	65,4	18,5	46,3	24,0	60	10	25
Powiat	21,4	66,7	17,9	56,0	14,2	49,0	14,8	52,8	25,3	63,2	17,6	43,9	19,7	49,2	21	52,5
Województwo	22,1	69,1	18,8	58,7	15,0	51,6	15,6	55,9	26,5	66,3	19,7	49,3	20,2	50,4	19,9	49,9
Stanin	6		7		6		7		5		-		7		-	

Skala staninowa – „standardowa dziewiątka” – dziewięciostopniowa znormalizowana skala wyników. Kolejne stopnie skali przyjęto nazywać: 1- najniższy, 2 – bardzo niski, 3 – niski, 4 – niżej średni, 5- średni, 6 – wyżej średni, 7 – wysoki, 8 – bardzo wysoki, 9 – najwyższy.

Miernikiem poziomu nauczania w gimnazjum jest egzamin gimnazjalny. Wyniki egzaminów gimnazjalnych wykorzystywane są między innymi do oceny efektów nauczania

4. Drogi gminne

Gmina Hańsk, skomunikowana jest z siecią dróg wojewódzkich i powiatowych drogami gminnymi i wewnętrznymi, które zapewniają transport w stopniu dobrym.

Struktura dróg gminnych przedstawia się następująco:

- drogi gminne – 74,4 km w tym:
- twarde o nawierzchni bitumicznej – 14,5 km
- twarde o nawierzchni betonowej 1,3 km
- twarde o nawierzchni nieulepszonej (tłuczniowe) – 4,3 km
- pozostałe drogi posiadają nawierzchnię gruntową – 54,3 km

W roku 2018 wybudowano drogi:

- o nawierzchni asfaltowej 5,3 km (dr. Gm. 104362 L Hańsk – Krychów oraz dr. Gm. 104378 L w Ujazdowie)
- o nawierzchni z tłuczni kamienno 0,65 km (dr. Gm. 104364 L w Dubecznie)

Łącznie na budowę dróg i utrzymanie dróg gruntowych w 2018 r. wydano kwotę – 4 531 300 zł w tym na remonty bieżące 227 340,36 zł.

5. Mienie gminne

Na dzień 31 grudnia 2018 r. mienie komunalne Gminy Hańsk, będące w dyspozycji i użytkowaniu jednostek organizacyjnych, uwzględniając jego wartość, ujmowaną w prowadzonej ewidencji księgowej w postaci rzeczowego majątku trwałego brutto, stanowiło kwotę łączną 45 791 273,55 zł. Po uwzględnieniu zużycia w postaci umorzenia, wartość netto tego mienia obejmowała kwotę łączną 29 540 277,83 zł.

Zmiany w składnikach rzeczowych środków trwałych

W omawianym okresie tj. 01.01.2018 r do dnia 31.12.2018 r:

- **Nie dokonano zmniejszenia ilości i wartości rzeczowych środków trwałych.**
- **Dokonano zwiększenia ilości i wartości rzeczowych środków trwałych poprzez:**
  - budowę altany rekreacyjnej przy stadionie w Dubecznie, o wartości 87 000,00 zł;
  - modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Dubecznie (dz. nr 333), o wartości 154 000,00 zł;
  - budowę chodnika na ul. Malinowej w Dubecznie, o wartości 15 783,40 zł;
  - budowę Otwartej Strefy Aktywności w Kulczynie, o wartości 95 610,00 zł;

- budowę chodnika łączącego ul. Osiedlową z placem przed Szkołą Podstawową w Hańsku Pierwszym, o wartości 18 000,00 zł;
- budowę chodnika na ul. Konwaliowej w Hańsku Pierwszym, o wartości 40 000,00 zł;
- modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Dubecznie (dz. nr 361), o wartości 55 000,00 zł;
- budowę ul. Polnej w Hańsku Pierwszym, o wartości 237 049,10 zł;
- przebudowę ul. Kościelnej w Hańsku Pierwszym wraz z parkingiem, o wartości 190 928,67 zł;
- zakup zestawu narzędzi hydraulicznych do ratownictwa technicznego, o wartości 65 000,00 zł;
- przebudowę drogi gminnej nr 104362L w miejscowościach Hańsk Pierwszy, Hańsk Kolonia, Krychów, o wartości 3 907 603,15 zł;
- pozyskanie sprzętu komputerowego w ramach realizacji Projektu pn.: „Razem dla rozwoju e-usług publicznych...”, o łącznej wartości 167 813,82 zł;

Dane dotyczące gruntów komunalnych

Stan i wielkość gruntów wg prowadzonej ewidencji gruntów przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie		Stan na dzień 31 grudnia 2018 r. ha/wartość	Zwiększenia ha/wartość	Zmniejszenia ha/wartość	Zmiana stanu
Grunty ogółem	ha	467,0063	-	1,6214	
	zł	1 609.251,37	-	1 894,00	
<i>w tym:</i>					
- użytki rolne	ha	61,2082	-	0,6814	- sprzedaż gruntu
	zł	211 240,39	-	1 800,00	
- działki budowlane	ha	45,9539	-	-	
	zł	197 977,56	-	-	
- lasy	ha	1,5617	-	-	
	zł	5 094,37	-	-	
- tereny zielone (parki)	ha	0,39	-	-	
	zł	975,00	-	-	
- użytki ekologiczne	ha	124,0574	-	-	
	zł	817 501,20	-	-	
- pod drogami	ha	232,7898	-	0,94	- weryfikacja mienia gminy (grunty pod publiczną drogą powiatową)
	zł	373 488,84	-	94,00	
- pozostałe	ha	1,0453	-	-	
	zł	2 974,01	-	-	

Powierzchnia gruntów komunalnych wynosi ogółem: 464,5055 ha o wartości 1.602.392,87 zł.

Szczegółowe informacje na temat mienia komunalnego zawiera coroczna Informacja składana wspólnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu - zał nr 1.

6. Gospodarka przestrzenna

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Hańsk zostało uchwalone w 2004 roku. Gmina Hańsk posiada 2 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: części miejscowości Dubeczno oraz części miejscowości Hańsk Pierwszy. Oba plany uchwalone zostały w 2008 r. i nie były aktualizowane. Powierzchnia objęta planami to 302 ha. W roku 2016 przystąpiono do zmiany Studium. Po etapie zbierania wniosków o wprowadzenie zmian sporządzono projekt zmiany Studium, który został poddany procedurze opiniowania i uzgadniania. W 2018 roku firma opracowująca projekt zmiany studium rozpoczęła prace mające na celu wprowadzenie do opracowanego dokumentu uwag wynikających z procesu opiniowania.

W 2018 r. wpłynęło 26 wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy oraz 3 wnioski o wydanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

7. Programy unijne

W 2018 roku Gmina Hańsk rozpoczęła realizację projektu „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Hańsk” Projekt współfinansowany jest ze środków EFRR w ramach RPO WL na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu 2 837 536,73 zł

Dofinansowanie uzyskały również projekty, które realizowane będą w przyszłych latach:

1. „Gmina Hańsk przyjazna naturze” - Całkowita wartość projektu 3 610 830,00 zł
2. Remont i przebudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Hańsku w ramach projektu partnerskiego z Powiatem Włodawskim i Biblioteką Publiczną w Urszulinie „Zagospodarowanie budynków publicznych obszaru Powiatu Włodawskiego na potrzeby ochrony dziedzictwa kultury”. Całkowita wartość projektu 6 732 467,32 zł, w tym po stronie Gminy Hańsk 2 149 048,48 zł.
3. "Szkoła moich marzeń"- adaptacja poddasza w ZSP i P w Hańsku.
4. OSA w Dubecznie - złożony (czeka na ocenę).
5. Razem dla rozwoju e-usług publicznych - regionalne partnerstwo samorządów.

8. Gospodarka komunalna

8.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Celem realizacji podstawowych usług komunalnych, a w szczególności z zakresu gospodarki wodno-ściekowej gmina utworzyła Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne Sp. z o. o. które zostało powołane na mocy uchwały Nr XXII/140/2001 Rady Gminy w Hańsku z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie utworzenia jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Przedmiotem działalności Spółki jest działalność związana z zaspokojeniem zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy Hańsk, a w szczególności:

- zaopatrywanie w wodę
- gospodarka ściekami
- działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni
- pozostała działalność komunalna
- naprawa pojazdów mechanicznych

Kapitał zakładowy Spółki w momencie utworzenia wynosił 75 000,00 zł. W 2017 roku został podwyższony o kwotę 362 000,00 zł, a w roku 2018 o kolejne 35 000,00 zł.

Na koniec 2018 roku wartość brutto środków trwałych wyniosła 836 234,26 zł. Z tego:

- wartość gruntów 5 720,00 zł;
- budynków 607 377,78 zł;
- urządzeń i maszyn 115 151,19 zł;
- środków transportu 99 137,29 zł;
- pozostałych środków trwałych 8 848,00 zł.

Stan zatrudnienia w Spółce wynosi 8 osób, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków Spółka prowadzi na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Hańsk. Usługi wodociągowe realizowane są w oparciu o posiadaną infrastrukturę techniczną w zakresie wydobycia, uzdatniania i dostarczania do odbiorcy wody, na którą składa się stacja uzdatniania wody o wydajności 36,0m³/h i sieć wodociągowa o długości 72 km. Ujęcie wody będące w posiadaniu Spółki zaopatruje w wodę miejscowości: Dubeczno, Macoszyn Mały i Osowę. Miejscowości: Hańsk Pierwszy, Hańsk Kolonia, Konstantynówka, Kulczyn, Kulczyn Kolonia, Rudka Łowiecka, Szcześniki i Ujazdów zaopatrywane są w wodę kupioną od Spółdzielni Mieszkaniowej w Hańsku, posiadającą własne ujęcie wody.

Miejscowości: Bukowski Las, Hańsk Drugi, Stary Majdan, Wojciechów oraz Żdzarka nie są zwodociągowane. Z racji rozległego obszaru zabudowań w tych miejscowościach budowa wodociągu jest ekonomicznie nieuzasadniona.

Przedsiębiorstwo realizuje usługi w zakresie odbioru ścieków sanitarnych systemem kanalizacji zbiorczej o łącznej długości 16,9 km. Ścieki z miejscowości Dubeczno odbierane są przez oczyszczalnię

biologiczną o przepustowości 120 m³/dobę. Ścieki z pozostałych skanalizowanych miejscowości gminy Hańsk odprowadzane są do oczyszczalni ścieków będącej własnością Spółdzielni Mieszkaniowej w Hańsku.

Liczba odbiorców indywidualnych korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej: 359

Liczba odbiorców indywidualnych korzystających tylko z sieci wodociągowej: 484

Liczba odbiorców indywidualnych korzystających tylko z sieci kanalizacyjnej: 3

Liczba pozostałych odbiorców korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej: 21

Liczba pozostałych odbiorców korzystających tylko z sieci wodociągowej: 15

Liczba pozostałych odbiorców korzystających tylko z sieci kanalizacyjnej: 3

W 2018 roku przyłączono do sieci wodociągowej 9 odbiorców, natomiast do sieci kanalizacyjnej 3 odbiorców.

Od 2018 roku realizowany jest projekt „Poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Hańsk” przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. W ramach działań zostały wyremontowane trzy przepompownie ścieków, została wykonana spinka dwóch wodociągów oraz została rozbudowana oczyszczalnia ścieków. Na rok 2019 pozostała do wykonania rozbudowa stacji wodociągowej, polegająca na budowie dodatkowego zbiornika wyrównawczego o pojemności 150 m³ i włączenie go do istniejącego układu technologicznego stacji.

Poza podstawową działalnością wodno-kanalizacyjną Spółka świadczy usługi na rzecz Urzędu Gminy, Szkoły, innych podmiotów oraz gospodarstw indywidualnych. Do najczęściej wykonywanych usług można zaliczyć: koszenie, odśnieżanie, obsługę instalacji solarnych, czyszczenie przydomowych oczyszczalni ścieków, budowę przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych, utrzymywanie terenów zielonych, naprawę przepustów drogowych, usługi rolnicze.

Dodatkową działalnością Spółki jest prowadzenie warsztatu samochodowego, zajmującego się remontem, konserwacją, sprzedażą części oraz wymianą opon.

8.2. Gospodarka odpadami

Zadania z zakresu gospodarowania odpadami na terenie gminy realizuje Międzygminny Związek Celowy z siedzibą we Włodawie, którego gmina Hańsk jest członkiem od 2005 r. Na terenie działalności Międzygminnego Związku Celowego odpady segregowane są z podziałem na dwie frakcje (sucha i mokra), w pojemnikach lub workach oznaczonych kodem kreskowym. Odpady odbierane są zgodnie z zaplanowaną częstotliwością i następnie transportowane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów we Włodawie, stanowiącego własność Związku.

Gmina Hańsk, jest prawnym właścicielem zamkniętych składowisk odpadów komunalnych zlokalizowanych w miejscowościach Dubeczno (dz. nr 61) i Hańsk Drugi (dz. nr 121/1 i 121/3), nad którymi odbywa się stały nadzór, monitoring oraz przeprowadzane są badania/pomiary wód podziemnych w piezometrach z wynikami pozytywnymi. Czynione są starania o przeprowadzenie rekultywacji przedmiotowych składowisk, lecz w wyniku braku środków finansowych proces jest ten bardzo utrudniony.

8.3. Gospodarka mieszkaniowa

Mieszkaniowy zasób gminy Hańsk wg. stanu na koniec 2018 roku obejmuje 18 mieszkań stanowiących własność gminy Hańsk (w tym jeden lokal socjalny) o łącznej powierzchni użytkowej 859,06 m²:

- 2 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 59,2 m² w budynku Przedszkola Gminnego w Hańsku Pierwszym – stan techniczny: dobry;
- 3 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 127 m² w budynku byłej Szkoły w Kulczynie – stan techniczny: dobry ;
- 6 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 246,36 m² w budynku Dom Nauczyciela w Dubecznie – stan techniczny: dobry;
- 2 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 129 m² znajdujące się w budynku oznaczonym adresem porządkowym ul. Kościelna 11 w Hańsku Pierwszym – stan techniczny: dobry;
- 1 lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 55,4 m² znajdujący się w budynku „OSIEMNASTKI” w Hańsku Pierwszym – stan techniczny: dobry;
- 2 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 149,4 m² znajdujący się w budynku komunalnym oznaczonym adresem porządkowym ul. Chełmska 11 w Hańsku Pierwszym – stan techniczny: bardzo dobry;
- 1 lokal socjalny o powierzchni użytkowej 28,7 m² znajdujący się bloku nr 2 w Krychowie – stan techniczny: dobry;
- 1 budynek mieszkalny o powierzchni użytkowej 64 m² znajdujący się w Kosyniu – stan techniczny: niezadowolający.

Wysokość stawki bazowej czynszu za 1 m² na okres od 01.07.2018 r. do 30.06.2019 r.: 1,60 zł. Do stawki bazowej doliczane są (do 15%) zwwyżki lub odejmowane zniżki, ze względu na wyposażenie lokalu w centralne ogrzewanie, wodociąg, kanalizację.

Stan techniczny mieszkaniowego zasobu gminy uzależniony jest od wieku budynków, przeprowadzonych w przeszłości remontów oraz stanu ich utrzymania. Stan techniczny budynków lub poszczególnych elementów wskazuje na konieczność przeprowadzenia remontów i modernizacji w zakresie remontów elewacji, dachów, termomodernizacji budynków. W 2018 roku dokonano wymiany pokrycia dachowego na budynku Domu Nauczyciela w Dubecznie za kwotę 20 000,00 zł., oraz prowadzono bieżące drobne naprawy polegające na malowaniu i remontach instalacji elektrycznych oraz usuwano awarie zgłaszane przez lokatorów.

9. Finanse

9.1. Zadania własne

W Gminie Hańsk wskaźnik dochodów bieżących powiększony o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszony o wydatki bieżące do dochodów budżetu ustalony w 2018 roku wyniósł 10,23 %, natomiast dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) w 2018 roku wyniósł 13,05%. Żeby spełnić relacje określone w ustawie o finansach publicznych gmina musi utrzymać relacje zrównoważenia wydatków bieżących, o których mowa w art. 242 ustawy, im większa różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi tym wyższy wskaźnik pozwalający na zaciąganie zobowiązań (kredytów, pożyczek itp.) oraz spłatę tych zobowiązań. **Stan zadłużenia gminy na 31.12.2018 rok wyniósł 1 055 552,00 zł** są to dwa kredyty zaciągnięte w Banku Spółdzielczym w Parczewie o/Hańsk na realizację inwestycji. Planowany termin spłaty kredytu zaciągniętego w 2011 roku to 31.12.2020 rok, a zaciągniętego w 2018 roku to 20.12.2021 rok.

Stan finansów gminy za 2018 rok przedstawia się następująco:

Udział dochodów własnych do dochodów ogółem stanowi 9,31 %, a mianowicie dochody własne za 2018 rok wynoszą (podatki i opłaty) 1 719 650,53 zł, dochody ogółem (dochody bieżące i dochody majątkowe) wynoszą 18 468 303,33 zł .

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniósł 31,27 %, wydatki majątkowe wykonane były w 2018 roku na kwotę 6 252 239,46 zł, wydatki ogółem (bieżące i majątkowe) wykonane były na kwotę 19 995 367,70 zł.

Gmina w 2018 roku miała wypracowaną nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych (2017 r.) w kwocie 1 098 002,25 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych na kwotę 615 610,27 zł w sumie wolnych środków w budżecie na rok 2018 było 1 713 612,52 zł. Poziom wolnych środków po odliczeniu zadłużenia tj. rat kapitałowych kredytu, które zostały spłacone w 2018 roku (277 776,00 zł) i odsetek kredytów (20 352,26 zł) wyniósł 1 415 484,26 zł. Środki te zostały wprowadzone do budżetu na wydatki bieżące jak i wydatki majątkowe.

9.2. Wykonanie budżetu za 2018 rok

Budżet gminy Hańsk w 2018 roku po stronie dochodów określony został w kwocie **18 316 121,22 zł**, Wykonany został w kwocie **18 468 303,33 zł** tj. **100,83 %**.

Na wykonanie dochodów budżetu składają się :

1. Dotacje celowe:

- na zadania zlecone gminie - 5 666 622,84 zł
- na zadania własne gminy - 492 553,40 zł

2. Subwencje:
  - oświatowa - 3 224 555,00 zł
  - wyrównawcza - 2 398 731,00 zł
  - równoważąca - 14 319,00 zł
3. Podatki i opłaty - 1 719 650,53 zł
4. Dochody z majątku - 32 320,00 zł
5. Dotacje na inwestycje - 2 835 960,71 zł
6. Pozostałe dochody - 471 673,00 zł
7. Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych - 1 611 917,85 zł.

Wydatki w 2018 roku zaplanowane zostały w kwocie **20 833 316,78 zł**, wydatkowano **19 995 367,70 zł** tj. **95,98%**.

Na bieżące utrzymanie jednostek gminy wydatkowano w 2018 roku **13 743 128,24 zł** w tym:

1. Utrzymanie oświaty - 4 202 247,32 zł
2. Pomoc społeczna - 5 936 780,56 zł
3. Działalność Gminnego Ośrodka Kultury i biblioteki - 495 000,00 zł
4. Działalność sportowa - 60 407,79 zł
5. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomani - 35 920,58 zł
6. Remonty dróg gminnych - 227 340,36 zł
7. Bieżąca działalność Urzędu Gminy tj. utrzymanie administracji i obsługę Rady Gminy - 1 391 509,90 zł
8. Pomoc materialna dla uczniów - 81 248,00 zł.

W 2018 roku zrealizowano następujące inwestycje:

1. Budowa chodnika w miejscowości Dubeczno przy ulicy Malinowej - 15 783,40 zł
2. Przebudowa ulicy Kościelnej wraz z parkingiem w Hańsku Pierwszym - 191 420,67 zł
3. Budowa chodnika w miejscowości Hańsk Pierwszy od ulicy Osiedlowej w kierunku szkoły - 18 000,00 zł
4. Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Dubecznie - 154 000,00 zł
5. Modernizacja drogi Nr dz.361 w Dubecznie - 55 000,00 zł
6. Zakup zestawu do ratownictwa technicznego - 65 000,00 zł
7. Dofinansowanie budowy studni mieszkańcowi gminy - 2 000,00 zł
8. Zwiększenie udziałów w spółce Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjne w Hańsku - 35 000,00 zł
9. Zwiększenie udziałów w spółce Wirtualne Powiaty 3 - 50 100,00 zł
10. Wykonanie projektu budowlanego strażnicy OSP w Hańsku - 28 442,00 zł
11. Przebudowa trybun na stadionie w Dubecznie – dokumentacja - 10 000,00 zł
12. Budowa otwartej strefy aktywności w miejscowości Kulczyn (plac zabaw i siłownia) - 95 610,00 zł
13. Budowa altany na stadionie w Dubecznie - 87 000,00 zł

- 14 Budowa ulic: Polnej, Akacjowej, Jaśminowej, Konwaliowej i Parkowej w Hańsku Pierwszym - 208 279,40 zł
  - 15 Wykonanie programu funkcjonalno-użytkowego na drogę powiatową w Osowie - 12 300,00 zł
  - 16 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej - 581 525,88 zł
  - 17 Przebudowa drogi powiatowej 1724L w miejscowości Hańsk Pierwszy – Urszulin – I etap - 720 495,36 zł
  - 18 Wkład własny do projektu „Razem dla rozwoju e-usług publicznych - regionalne partnerstwo samorządów gmin powiatu włodawskiego, powiatów chełmskiego i kraśnickiego oraz gmin Janów Podlaski i Sosnowica” - 3 437,10 zł
  - 19 Rozbudowa budynku strażnicy w Hańsku - 30 000,00 zł
  - 20 Przebudowa drogi gminnej nr 104362 L w miejscowości Hańsk Pierwszy i Kolonia Hańsk - 3 888 845,65 zł
- Razem   6 252 239,46 zł**

9.3. Zadania zlecone

Na realizację zadań zleconych wynikających z ustaw: Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności, ustawy o dowodach osobistych, ustawa o swobodzie działalności gospodarczej, ustawa prawo przedsiębiorców, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawa o powszechnym obowiązku obrony RP Gmina Hańsk otrzymała w 2018 roku **50.696,38 zł dotacji**. Wydatki jakie gmina poniosła na wykonanie w/w zadań to kwota **72.462,99 zł** tj. wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń oraz wydatki bieżące związane z obsługą w/w zadań. Do wykonania zadań zlecony Gmina Hańsk dołożyła ze środków własnych **21.766,61 zł**.

9.4. Podatki

Stawki podatków i opłat lokalnych obowiązujących w 2018 roku

Podatek rolny:

- 125,00 zł, za 1 ha przelicz. gruntów w gospodarstwie rolnym.
- 250,00 zł, za 1 ha fizyczny gruntów na użytkach rolnych do 1 ha.

Podatek leśny - 43,35 zł za 1 ha fizyczny lasu w wieku powyżej 40 lat.

Podatek od nieruchomości:

- od gruntów:

- związanych z działalnością gospodarczą - 0,80 zł od 1m² powierzchni,
- pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych - 4,54 zł od 1 ha powierzchni,
- od pozostałych gruntów - 0,25 zł od 1m² powierzchni,
- niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o których mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015r.,poz.1777) - 2,98 zł od 1 m² pow.

- od budynków lub ich części:
  - mieszkalnych – 0,42 zł od 1m² powierzchni użytkowej;
  - związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – 21,30 zł od 1 m² powierzchni użytkowej;
  - zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - 10,59 zł od 1m² powierzchni użytkowej;
  - związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń - 4,45 zł od 1m² powierzchni użytkowej;
  - pozostałych budynków – 5,94 zł od 1 m² powierzchni użytkowej.
- od budowli – 2% ich wartości.

Liczba jednostek wymiarowych osób fizycznych – ogółem – 2208.

Liczba jednostek osób prawnych – 79.

Liczba wydanych zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach – 48.

Liczba wniosków o zwrot podatku akcyzowego – 511.

Kwota dokonanego zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym - 385 441,73 zł.

Kwota zwolnień w podatku od nieruchomości na podstawie Uchwały Rady Gminy:

- za budynki mieszkalne – 33 243,00 zł.
- za grunty związane z działalnością gospodarczą – 8 680,00 zł.
- za budowle 50 901,74 zł.

9.5. Zastosowane ulgi i umorzenia

Rada gminy zastosowała następujące zwolnienia podatkowe:

- za grunty wykorzystywane bezpośrednio do przesyłania ciepła, doprowadzenia wody i odprowadzenia ścieków 8 680 zł,
- za budowle wykorzystywane bezpośrednio do przesyłania ciepła, doprowadzenia wody, odprowadzenia ścieków 50 901,74 zł,
- za budynki mieszkalne 33 243 zł (dane szacunkowe).

10. Turystyka

10.1. Baza turystyczna

Na terenie gminy brak jest typowej bazy turystycznej takiej jak hotele, pensjonaty, schroniska, campingi, kąpieliska, punkty gastronomiczne.

Przy drogach wojewódzkich i powiatowych znajdują się parkingi - najczęściej leśne z zadaszeniami. W miejscowościach Dubeczno i Kulczyn Kolonia, przy Bagnie Bubnów i jeziorach w Osowie znajdują się wieże widokowe. Zadaszenia turystyczne znajdują się w: Kulczynie, Bukowskim Lesie, Hańsku Pierwszym, Osowie oraz Szcześnikach. W ramach projektu „Dolina Bugu bezgraniczne możliwości” wykonano adaptację wieży kościelnej w Hańsku na wieżę widokową oraz kładkę do Jeziora Dubeczyńskiego.

Przez gminę wiedzie jeden szlak turystyczny pieszy Pojezierny (niebieski) oraz ścieżka rowerowa o zasięgu wojewódzkim. W chwili obecnej od wspomnianej ścieżki utworzona jest lokalna ścieżka rowerowa po Krowim Bagnie. Przez teren gminy wiedzie „Poleski Szlak Konny”. Dla zwolenników turystyki wodnej zostały wytyczone szlaki spływowe na rzece Włodawce i szlak wodny Więzienny Rów-Krzewianka.

10.2. Agroturystyka

W prowadzonym przez urząd gminy rejestrze gospodarstw agroturystycznych znajdują się dwa gospodarstwa agroturystyczne:

- Pensjonat „Osowianka” zlokalizowany w miejscowości Osowa,
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Sołtysówka” w Macoszynie Małym.

10.3. Środowisko naturalne

Olbrzymim walorem przyrodniczym gminy Hańsk jest środowisko naturalne. Wspaniała fauna i flora a także walory krajobrazowe, rzadkie gatunki zwierząt, niespotykany charakter Bagna Bubnów.

Niewątpliwym atutem są również lasy stanowiące 38,5% powierzchni całej gminy.

W celu ochrony tych stanowisk na terenie gminy Hańsk występują następujące obszary i obiekty chronione:

- Poleski Park Narodowy
- Rezerwat przyrody - „Żółwiowe Błota”
- Sobiborski Park Krajobrazowy
- Obszary Chronionego Krajobrazu: Poleski Obszar Chronionego Krajobrazu
- Chełmski Obszar Chronionego Krajobrazu
- Użytki ekologiczne:
  - „Torfowisko Dubeczyńskie”
  - „Bagno Ostrowskie”
  - „Żdźarka”
  - „Dolina rzeki Tarasienki”
  - „Dolina rzeki Krzewianki”

Pomniki Przyrody

Rada Gminy Hańsk Uchwałą Nr XXI/138/05 z dnia 22 kwietnia 2005 roku ustanowiła pomnikami przyrody n/w drzewa:

- 1) Świerk położony na terenie Leśnictwa Żdźarka w oddziale Nr 102,
- 2) Dęby szt. 6 położone na terenie Leśnictwa Żdźarka w oddziale Nr 80,
- 3) Lipa w miejscowości Stary Majdan przy drodze gminnej obok posesji nr 10,
- 4) Lipa w miejscowości Osowa – „Osowa Podlaski” przy posesji nr 89.

11. Informatyzacja gminy

Gmina Hańsk uczestniczy w projekcie „Razem dla rozwoju e-usług publicznych – regionalne partnerstwo samorządów gmin powiatu włodawskiego, powiatów chełmskiego i kraśnickiego oraz gmin Janów Podlaski i Sosnowica” W ramach projektu opracowywane są mechanizmy oraz narzędzia umożliwiające korzystanie mieszkańcom gminy z usług administracji publicznej za pomocą narzędzi teleinformatycznych. Najważniejszymi efektami działań podjętych w ramach tego projektu będą „Portal podatnika” umożliwiający załatwianie spraw związanych z opłatami lokalnymi i podatkami przez Internet włącznie z obsługą płatności elektronicznych. Pozostałe funkcjonalności udostępnionych w ramach projektu narzędzi umożliwią szerszy i łatwiejszy dostęp do podstawowych usług elektronicznych oraz rozszerzenie kanałów informacyjnych w celu sprawniejszego udostępniania informacji dla mieszkańców naszej gminy. W urzędzie gminy powstanie również punkt umożliwiający potwierdzanie profilu zaufanego służącego do uwierzytelniania osób załatwiających sprawy za pomocą narzędzi elektronicznych. Wyżej wymienione cele wymuszają wdrożenie zaawansowanej infrastruktury informatycznej na poziomie samego urzędu w celu zapewnienia możliwości technicznych oraz wysokiego poziomu bezpieczeństwa danych urzędu i mieszkańców gminy.

Gmina Hańsk zbliża się do końca okresu trwałości projektu „E inclusion. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim” W ramach tego projektu 35 beneficjentów zagrożonych wykluczeniem cyfrowym zostało wyposażonych w komputery z niezbędnym oprzyrządowaniem oraz dostęp do Internetu. Osoby zakwalifikowane do udziału w projekcie zostały przeszkolone z obsługi komputera oraz korzystania z Internetu. Dodatkowo 10 komputerów z dostępem do Internetu trafiło do Gminnego Ośrodka Kultury w Dubecznie (8 szt.) i do Biblioteki Publicznej w Hańsku (2 szt.)

W ramach projektu „Wirtualne powiaty. Budowa Społeczeństwa Informacyjnego na Lubelszczyźnie. Etap III” wybudowano profesjonalną infrastrukturę telekomunikacyjną wykorzystywaną do świadczenia usług dostępu do Internetu za pomocą technologii LTE w wydzierżawionym specjalnie do tego celu paśmie częstotliwości. Część infrastruktury zlokalizowana na terenie gminy Hańsk składa się z wieży nadawczej zlokalizowanej w miejscowości Hańsk Pierwszy stanowiącej jeden z głównych węzłów dystrybucyjnych w/w sieci, 4 telecentra zlokalizowane w Świetlicach wiejskich w Kulczynie, Osowie, Ujazdowie, Rudce Łowieckiej oraz Hot-Spotów zlokalizowanych w następujących lokalizacjach:

- Świetlica Ujazdów,
- Budynek Szkoły Kulczynie
- Świetlica w Rudce Łowieckiej
- Świetlica w Osowie
- Remiza OSP w Hańsku Pierwszym
- Budynek Urzędu Gminy Hańsk
- Dom Kultury w Dubecznie

Powstała w projekcie infrastruktura zarządzana jest przez spółkę z o. o. „Wirtualne powiaty 3”, której gmina Hańsk jest udziałowcem. Spółka z siedzibą w Łęcznej świadczy usługi dostępu do Internetu, dzierżawę ciemnych włókien światłowodowych, dzierżawę kanalizacji kablowej, transmisję danych ethernet, kolokacji, udostępnienie infrastruktury w zakresie wież, masztów oraz powierzchni. Obecnie do sieci zarządzanej przez Wirtualne Powiaty 3 podłączonych jest 24 gospodarstwa domowe z terenu gminy Hańsk. W zależności od położenia geograficznego mieszkańcy gminy Hańsk mają możliwość korzystania z usług dostępu do Internetu świadczonych przez 7 operatorów sieci bezprzewodowych (w tym wszyscy operatorzy telefonii komórkowej) oraz operatorów świadczących usługi na łączach światłowodowych, wykorzystujących infrastrukturę przewodową sieci Orange. Na terenie gminy Hańsk znajduje się również infrastruktura Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej z punktem styku zlokalizowanym przy budynku byłego Gimnazjum w Dubecznie. Na tą chwilę żaden operator telekomunikacyjny nie świadczy swoich usług przy wykorzystaniu tej infrastruktury.

12. Organizacje pozarządowe

„Program współpracy Gminy Hańsk z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok” został przyjęty uchwałą Nr XXIII/159/17 Rady Gminy Hańsk z dnia 27 listopada 2017 r. Wysokość środków finansowych przeznaczonych, na realizację programu w 2018 roku wynosiła 58 000,00 zł.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2018 roku odbywała się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności. Opisywana współpraca odbywała się w formach współpracy o charakterze finansowym oraz współpracy o charakterze pozafinansowym.

Współpraca o charakterze finansowym polegała na ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Gminy Hańsk w 2018 roku w formie:

- upowszechniania kultury fizycznej (w odpowiedzi wpłynęła 1 oferta),
- upowszechniania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (w odpowiedzi wpłynęły 2 oferty).

Współpraca o charakterze pozafinansowym polegała na wymianie informacji o podejmowanych działaniach; promocji inicjatyw i przedsięwzięć podejmowanych przez organizacje pozarządowe; pomoc przy organizacji imprez i realizacji programów, udostępnianiu pomieszczeń będących w posiadaniu Gminy do organizacji spotkań; konsultowaniu projektów aktów normatywnych; wspieraniu w poszukiwaniu środków finansowych z innych źródeł niż budżet gminy oraz współdziałaniu w pozyskiwaniu środków z funduszy z budżetu Unii Europejskiej.

Zadania realizowane w 2018 roku:

1. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie gminy Hańsk” - Klub Sportowy „Hutnik” Dubeczno. Zadanie dofinansowane dotacją w wysokości 52000,00 zł.
2. „Tradycja i dziedzictwo narodowe” - Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Hańskiej w Hańsku. Zadanie dofinansowane dotacją w wysokości 3000,00 zł.
3. „Promocja dziedzictwa kulturalnego i walorów turystycznych Gminy Hańsk” - Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Dubeczno – Polesie Zachodnie” w Dubecznie. Zadanie dofinansowane dotacją w wysokości 3.000,00 zł.

Liga Obrony Kraju w Hańsku – celem stowarzyszenia jest organizowanie oraz współorganizowanie okolicznościowych imprez masowych, popularyzowanie, organizowanie oraz stwarzanie warunków do masowego uprawiania, przede wszystkim przez młodzież, sportów obronnych, strzelectwa kulowego i pneumatycznego a także popularyzowanie wiedzy ekologicznej i współuczestniczenie w działaniach mających na celu ochronę przyrody i środowiska naturalnego. LOK w Hańsku skupia 18 członków.

13. Ochotnicze Straże Pożarne

Ochotnicze Straże Pożarne to organizacje, które działają na podstawie: ustawy Prawo o stowarzyszeniach, statutu Ochotniczej Straży Pożarnej Rzeczypospolitej Polskiej jako dobrowolne, samorządne, trwałe zrzeszenia o celach nie zarobkowych. Samodzielnie określają swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwalają akty wewnętrzne dotyczące działania, a działalność swoją opierają na pracy społecznej swoich członków.

Każda jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, jako stowarzyszenie, zarejestrowana jest w sądzie w Krajowym Rejestrze Sądowym Stowarzyszeń, posiada swoją siedzibę, osobowość prawną i jest członkiem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP. W wypełnianiu swoich celów statutowych jest samodzielna i samofinansująca.

Ochotnicza straż pożarna jest jednostką umundurowaną, wyposażoną w specjalistyczny sprzęt, przeznaczoną w szczególności do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami. Koszty zapewnienia gotowości bojowej ochotniczych straży pożarnych, bezpłatnego umundurowania, okresowych badań lekarskich oraz ubezpieczenia członków OSP i MDP – w myśl o ochronie przeciwpożarowej i zgodnie z jej rygorami – ponosi gmina.

Budżet państwa uczestniczy w kosztach funkcjonowania jednostek ochotniczych straży pożarnych, jeżeli działają one w ramach krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego. Natomiast szkoleniami członków OSP zajmuje się Państwowa Straż Pożarna, zgodnie z systemem szkolenia członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych zatwierdzony przez Komendanta Głównego PSP i zaakceptowany przez Prezesa Zarządu Głównego Związku OSP RP.

Na terenie gminy Hańsk działa 3 Ochotniczych Straży Pożarnych w następujących miejscowościach: Hańsk, Ujazdów, Osowa. Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy – to integralna część organizacji

bezpieczeństwa wewnętrznego państwa mająca na celu ratowanie życia, zdrowia, mienia i środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń. System ten skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych.

Zgodnie z art. 14. 1. ustawy o ochronie przeciwpożarowej Krajowy system ratowniczo-gaśniczy ma na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez walkę z pożarami lub innymi klęskami żywiołowymi, ratownictwo techniczne, ratownictwo chemiczne, ratownictwo ekologiczne, ratownictwo medyczne, współpracę z jednostkami systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz centrali powiadamiania ratunkowego. Krajowy System Ratowniczo-gaśniczy organizuje się na trzech poziomach: wojewódzkim, powiatowym, krajowym.

Zgodnie z własnością terytorialną, Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy tworzą oraz koordynują jego funkcjonowanie, następujące organy władzy: wójt (burmistrz lub prezydent miasta) w zakresie zadań ustalonych przez wojewodę, starosta, który określa zadania i kontroluje wykonanie zadań na obszarze powiatu, a w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń życia, zdrowia, środowiska i mienia zarządza systemem przy pomocy powiatowego zespołu reagowania kryzysowego, wojewoda, który określa zadania i kontroluje ich wykonanie na obszarze województwa, a w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń życia, zdrowia, środowiska i mienia zarządza systemem przy pomocy wojewódzkiego reagowania kryzysowego.

W skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego włączona została 1 jednostka OSP z terenu naszej gminy: OSP Hańsk, która z tego tytułu otrzymała dotacje w wysokości 5 050,00 zł. Ogółem w strukturach OSP działa 152 członków zwyczajnych w tym 131 mężczyzn i 21 kobiet. Działają również 2 drużyny młodzieżowe chłopców i dziewcząt oraz jedna Kobięca Drużyna Pożarnicza. W roku 2018 na utrzymanie Ochotniczych Straży Pożarnych gmina wydatkowała kwotę 195 000,00 zł.

14. Kultura fizyczna i sport

Zadania związane ze sportem na terenie gminy odbywają się przy zaangażowaniu Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Hańsku, Gminnego Ośrodka Kultury w Hańsku oraz Klubu Sportowego „Hutnik” Dubeczno, który dotację na ten cel otrzymującego z budżetu gminy.

Oprócz organizowanych imprez rekreacyjno-sportowych (tj. turnieje piłkarskie i siatkarskie, zawody strzeleckie, zawody lekkoatletyczne, biegi, rajdy rowerowe, konkurencje sportowe podczas ferii zimowych i wakacji) na terenie gminy funkcjonują drużyny w dwóch sekcjach: piłkarskiej – zrzeszonej w Polskim Związku Piłki Nożnej oraz siatkarskiej.

W skład sekcji piłkarskiej wchodzi drużyny w dwóch kategoriach wiekowych: senior i trampkarz (łącznie 46 zawodników uprawnionych w Okręgowym Związku Piłki Nożnej, z czego 28 do osiemnastego roku życia). Z zajęć piłkarskich, oprócz osób uprawnionych korzystają również osoby nie zgłoszone do oficjalnych rozgrywek.

Sekcja siatkarska, obejmująca drużynę seniorską i młodzieżową, nie jest zrzeszona w polskim związku sportowym ale aktywnie uczestniczy w lokalnych turniejach i rozgrywkach. Obejmuje około 20 zawodników, z czego połowa to osoby do osiemnastego roku życia.

Bazę sportową na terenie gminy stanowią takie obiekty jak:

- Gminny Stadion w Dubecznie im. Mieczysława Szelewickiego,
- Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012”,
- Sala Gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Hańsku,
- Boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej w Dubecznie,
- Otwarta Strefa Aktywności w Kulczynie.
- Strzelnica

Do dyspozycji mieszkańców oddane są również miejsca rekreacyjne w postaci placów zabaw oraz siłowni zewnętrznych.

15. Administracja

Stan zatrudnienia w Urzędzie Gminy Hańsk na dzień 31 grudnia 2018 roku – 19 osób.

Ponadto zatrudnione były osoby w ramach różnych form aktywizacji zawodowej współfinansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy:

- prace interwencyjne - pracownik obsługi biurowej - 1 osoba,
- roboty publiczne:
  - opiekunka GOPS - 1 osoba,
  - robotnik drogowy - 5 osób,
- prace społecznie użyteczne:
  - opiekuni w przewozach szkolnych - 7 osób,
  - robotnik gospodarczy - 1 osoba,
- staże - pracownik obsługi biurowej - 1 osoba,
- praktyki zawodowe - 4 osoby.

Urząd Stanu Cywilnego

- Liczba wydanych w 2018 r. dowodów osobistych - **312**.
- Liczba wydanych w 2018 r. odpisów aktu urodzenia, małżeństwa, zgonu (łącznie) - **378**.
- Liczba sporządzonych w 2018 r. aktów stanu cywilnego - **38** (w tym: aktów urodzenia - **4**, aktów małżeństwa - **17**, aktów zgonu - **17**).

W 2018 r. nie było żadnego odwołania od decyzji Kierownika USC.

16. Rolnictwo

Charakterystyczną cechą wykorzystania gruntów w gminie Hańsk jest fakt, że występuje niewielki odsetek – 22,2% gruntów ornych. Użytki zielone stanowią 24,7%.

Jedną z podstawowych przyczyn niskiego wykorzystania terenu gminy do upraw polowych jest słaba jakość gleb. Znaczną powierzchnię zajmują tereny bagienne i torfowe oraz duże obszary leśne - 42% gruntów gminy) w tym prywatnych 24,9%. Głównymi gatunkami występującymi w drzewostanie są: sosna, olcha, brzoza, dąb. Zalesiane grunty, to grunty słabych klas bonitacyjnych, usytuowane w granicach polno-leśnych.

Tabela: struktura użytkowania gruntów

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	%
Użytki rolne	8742	49,6
Lasy i zadrzewienia	6936	39,4
Pozostałe grunty i nieużytki	1949	11
Razem	17627	100

Użytki rolne zajmują w gminie Hańsk powierzchnię 8 607 ha z tego gospodarstwa indywidualne 7 778 ha (90,4% ogólnej powierzchni UR). Pozostałe grunty są we władaniu sektora publicznego i komunalnego, osób prawnych lub Agencji Własności Skarbu Państwa.

Na terenie gminy Hańsk dominują gospodarstwa małe. Najwięcej gospodarstw mieści się w przedziale o pow. 2-5 ha użytków rolnych (łącznie 29,8%), drugą pod względem liczby jednostek grupę stanowią gospodarstwa o pow. 5-10 ha (22,7%). Średnia powierzchnia gospodarstwa na terenie gminy Hańsk wynosi 9,25 ha.

Blisko 70% użytków rolnych Gminy Hańsk to grunty V i VI klasy bonitacyjnej.

17. Kultura, Biblioteka

Gminny Ośrodek Kultury w Hańsku w 2018 roku prowadził działalność w zakresie upowszechniania różnych dziedzin kultury służących rozwojowi potrzeb kulturalnych mieszkańców. Promował dorobek kulturalny regionu, umożliwiając prezentację i konfrontację zespołów i twórców organizując przeglądy, konkursy, plenery i warsztaty. Zorganizował ponad 100 różnych wydarzeń, (spektakle teatralne, seanse filmowe, wystawy, przeglądy, spotkania z pasjonatami, czytelnicze, imprezy rozrywkowe, festyny kulturalne i rekreacyjno-sportowe) umożliwiając integrację i wypoczynek mieszkańcom gminy. Realizował cele i działania placówki wg statutu, prowadził stałe formy pracy (zajęcia z programowania, teatralne, wokalne, muzyczne i taneczne) oraz czasowe dla dzieci i młodzieży w trakcie ferii zimowych i wakacji letnich, organizował wydarzenia wpisane do kalendarza imprez gminy (m.in. Powiatowy Przegląd Widowisk Obrzędowych, Powiatowy Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych, „Dzień Pszczelarza” poświęcony pamięci ks. J. Dolinowskiego). W strukturach GOK działały liczne zespoły artystyczne (kapela

„Hańszczenie”, Koło Aktywnych Kobiet, zespoły śpiewacze „Kulczyńnianki”, „Seniorki” oraz zespół męski z Dubeczna, „Zespół Obrzędowy” z Hańska, dziecięce i młodzieżowe grupy teatralne „maliWielcy”, „Aha”, „Animalo”) które prezentowały się na uroczystościach o charakterze gminnym, powiatowym i ponadlokalnym, odnosząc sukcesy i zdobywając wiele nagród i wyróżnień.

W skład Gminnego Ośrodka Kultury w Hańsku wchodziły: Biblioteka, Dom Kultury w Dubecznie, Orlik.

Stan zatrudnienia w GOK w 2018 r.:

- **GOK w Hańsku:**
  - 2 etaty – Dyrektor, Instruktor
  - Umowy zlecenia: sprzątanie pomieszczeń, 2 instruktorów zespołów
- **Biblioteka:**
  - ¼ etatu – Bibliotekarz,
  - ¾ etatu – Bibliotekarz
- **Dom Kultury w Dubecznie:**
  - 1 etat - Instruktor
  - Robotnik Gospodarczy – przez Urząd Pracy
- **Orlik** - 2 Animatorów - Umowy zlecenia

Biblioteka

Liczba czytelników ogółem – 530.

Łączna liczba woluminów - 7692 (przybyło w roku 2018 - 410 książek).

Liczba wypożyczeń książek – 10362.

liczba prenumerowanych czasopism – 19.

Liczba wypożyczeń czasopism – 999.

Budżet GOK

- dotacja podmiotowa z Gminy Hańsk - 415 000,00 zł,
- dotacja celowa ze Starostwa Powiatowego we Włodawie - 6 000,00 zł,
- dotacja celowa z Gminy Hańsk - 10 000,00 zł.

Budżet Biblioteki

- Dotacja podmiotowa z Gminy Hańsk - 64 000,00 zł,
- Dotacja celowa z Biblioteki Narodowej - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa - 2 620,00 zł.

18. Zabytki

Gmina Hańsk nie posiada wielu materialnych zabytków. Większość z nich związana jest z zabytkowym Kościołem pw. Św. Rajmunda w Hańsku. Oprócz zabytków sakralnych szczątkowo zachowały się elementy majątku dworskiego. Po pałacu zostały częściowo odkryte fundamenty. Pozostała także stajnia, drożdżownia i ruiny gorzelni, przebudowane przez zmieniających się właścicieli. Ocalała także część parku z przewagą lipy drobnolistnej i jesionu wyniosłego w drzewostanie. Pozostałości parku przydworskiego znajdują się także w Kulczynie.

W Kulczynie Kolonii znajduje się stanowisko archeologiczne - grodzisko na bagnach datowane na około IX wiek. W prywatnych rękach, w GOK w Hańsku oraz w sali pamięci w szkole znajdują się bogate zbiory przedmiotów codziennego użytku, militariów, ubiorów, narzędzi itp. często o wartości historycznej.

19. Realizacja Polityki, Strategii, Programów, Budżetu Obywatelskiego

19.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Hańsk na lata 2014-2020

Zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębianie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej między innymi jak: edukacja, polityka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom starszym, niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, polityka równego statutu kobiet i mężczyzn.

Zrealizowane kierunki działań w roku 2018:

- Efektywna i profesjonalna pomoc społeczna, zmieniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności.
  - systematyczna i ciągła praca socjalna,
  - pomoc w formie świadczeń pieniężnych,
  - pomoc w formie świadczeń niepieniężnych,
  - współpraca z Bankiem Żywności, PCK, stowarzyszeniami.
- Skuteczny i zintegrowany system pomocy i opieki nad dzieckiem i rodziną, osobami starszymi i niepełnosprawnymi w Gminie Hańsk.
  - dożywanie,
  - realizacja świadczeń rodzinnych,
  - usługi opiekuńcze,
  - usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- pomoc pieniężna i rzeczowa : zakup opału, leków,
- praca socjalna,
- możliwość skorzystania z pomocy psychologa,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.
- System wsparcia i aktywizacji osób i rodzin dotkniętych długotrwałym bezrobociem – celem przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.
  - współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu monitorowania zjawiska bezrobocia,
  - uczestnictwo w szkoleniach w celu podwyższenia kwalifikacji zawodowych,
  - pomoc w formie świadczeń pieniężnych,
  - pomoc w formie świadczeń niepieniężnych,
  - praca socjalna,
  - zatrudnianie w ramach: robót publicznych, prac społeczno użytecznych, staży itp.,
  - pomoc psychologiczna, poradnictwo społeczne,

19.2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2015-2020.

Gminny Program Przeciwdziałania Pomocy w rodzinie służy podjęciu celowych i skoordynowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy poprzez między innymi opracowanie i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy, prowadzenie poradnictwa i interwencji, tworzenie zespołu interdyscyplinarnego.

19.3. Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Hańsk na lata 2014-2018

W roku 2018 zrealizowano działania w zakresie profilaktyki dzieci i młodzieży oraz dorosłych.

Zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie i innych uzależnień obejmuje:

- realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez GKRPA,
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,

- utworzenie Świetlicy Opiekuńczo – Wychowawczej w celu wspierania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych i udzielania pomocy dzieciom pochodzącym z takich rodzin,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- realizacja procedur związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie: procedura „Niebieskiej Karty” we współpracy z Komisariatami Policji, służbą zdrowia, oświatą, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- obsługa i organizacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- organizacja prac grup roboczych związanych z indywidualnymi przypadkami osób i rodzin z problemem przemocy,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- diagnozowanie sytuacji w rodzinie z problemem przemocy.

19.4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Hańsk na lata 2014-2018

Zrealizowano programy profilaktyczne, przeprowadzono warsztaty, zatrudniono pedagoga/psychologa/terapeutę uzależnień, kontynuowano prowadzenie Środowiskowego Klubu Profilaktycznego oraz wsparto otwarcie Świetlicy opiekuńczo - wychowawczej dla dzieci i młodzieży „Okno na świat”.

Budżet w 2018 roku to 4 420,50 zł w tym,

- wynagrodzenie pedagoga - 1000,00 zł,
- programy profilaktyczne np.: „Nie pije i nie biorę”, „Narkotyki, pułapka, uzależnienie” - 1 200,00 zł,
- wynagrodzenie terapeuty - 120,00 zł,
- część kosztów diagnozy problemów społecznych 1 749,50 zł,
- warsztaty profilaktyczne- 351,00 zł.

19.5. Gminny program osłonowy w zakresie dożywiania „ Pomoc gminy w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”

W/w zadanie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował na podstawie następujących aktów prawnych:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- Uchwały Nr XXIV/168/2014 Rady Gminy Hańsk z dnia 14 marca 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnego przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w formie posiłku albo świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim

programem wspierania finansowego Gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Zgodnie z § 1 w/w-nej uchwały podwyższa się do 150% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, uprawniające do zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, przyjętego uchwałą Rady Ministrów Nr 221 z dnia 10 grudnia 2013 r.

Mając na uwadze zapisy wyżej cytowanej uchwały o pomocy w formie dożywiania mogą ubiegać się osoby jeżeli dochód na osobę samotnie gospodarującą nie przekroczył kwoty 951,00 zł (po 1 października 2018 roku 1051,50 zł) natomiast dochód na osobę w rodzinie nie przekroczył kwoty 771,00 zł (po 1 października 2018 roku 792,00 zł)

Na realizację programu przeznaczono 67 597,08 zł w tym dotacja Wojewody wyniosła 49 920,00 zł.

Pomocą objęto 142 uczniów z na kwotę 42 996,00 zł. Pomocy w formie zasiłku celowego na łączną kwotę 19 520,00 zł udzielono 59 rodzinom.

Koszty dowozu posiłków do szkoły w 2018 roku wyniósł 4 577,00 zł a koszt programu osłonowego wyniósł 504,00 zł.

19.6. Strategia Rozwoju Gminy Hańsk na lata 2015-2020

Strategia obejmująca lata 2015-2020 (z perspektywą do 2023) kładzie nacisk na zrównoważony rozwój gminy, opierający się na konsolidacji polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej. Zadania inwestycyjne które są zawarte do wykonania w Strategii nie są realizowane w kolejności ze względu na środki pomocowe, głównie unijne rządzące się swoimi prawami. Nie są również realizowane przez gminę ze względu na zmieniające się potrzeby, możliwości finansowe, dostępność środków pomocowych oraz priorytety wskazane przez radnych.

Efekty:

- modernizacja wielu lokalnych dróg,
- modernizacja oświetlenia ulicznego,
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- budowa zadaszenia na stadionie w Dubecznie,
- scalenie gruntów Kulczyn, Kulczyn Kolonia,
- modernizacja i wyposażenie straży pożarnych.

Szczegółowy wykaz inwestycji zrealizowanych w rozdziale Finanse

19.7. Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Hańsk

Celem strategicznym Planu jest poprawa stanu powietrza atmosferycznego poprzez wsparcie gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy Hańsk. W 2018 r. rozpoczęto termomodernizację budynków użyteczności publicznej, prowadzono modernizację dróg, intensywne działania na rzecz doprowadzenia gazu

do Hańska Pierwszego, działania informacyjne skierowane do mieszkańców na temat programu „Czyste powietrze”. Większość zadań pokrywa się z realizacją Strategii Rozwoju Gminy Hańsk 2015-2020

19.8. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Hańsk na lata 2015-2019

Celem programu jest określenie podstawowego kierunku działania Gminy Hańsk w gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym.

Zgodnie z przyjętymi w Programie zasadami, systematycznie podnoszono – raz do roku, stawkę bazową czynszu, w efekcie czego jej aktualna wysokość kształtuje się na podobnym poziomie stawek stosowanych w sąsiednich gminach oraz powiecie.

W 2018 roku zwolnione zostały dwa lokale mieszkalne. Na ich powtórny najem przeprowadzono nabór wniosków, z których komisja opiniująca w oparciu o zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu, wybrała nowych lokatorów. Szczegółowe omówienie gospodarki mieszkaniowej znajduje się w rozdziale VII

19.9. Program Współpracy Gminy Hańsk z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok

Program określał w perspektywie rocznej cele, zasady, przedmiot i formy współpracy, a także obszary oraz priorytetowe zadania publiczne realizowane w ramach współpracy Gminy Hańsk z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego na terenie gminy lub na rzecz jej mieszkańców.

Zadania realizowane w 2018 roku:

1. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie gminy Hańsk” - Klub Sportowy „Hutnik” Dubeczno. Zadanie dofinansowane dotacją w wysokości 52000,00 zł.
2. „Tradycja i dziedzictwo narodowe” - Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Hańskiej w Hańsku. Zadanie dofinansowane dotacją w wysokości 3000,00 zł.
3. „Promocja dziedzictwa kulturalnego i walorów turystycznych Gminy Hańsk” - Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Dubeczno – Polesie Zachodnie” w Dubecznie. Zadanie dofinansowane dotacją w wysokości 3.000,00 zł.

19.10. Gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Hańsk w roku 2018

Zgodnie z przyjętym programem opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Hańsk w 2018 roku w ramach dokarmiania zwierząt bezdomnych została zakupiona karma na kwotę **405,60 zł**

Poza tym wykonane zostały inne usługi:

- sterylizacja zwierząt bezdomnych - 1 570 zł,
- opłata za transport psa do schroniska - 2 460 zł,
- transport bocianów na teren PPN - 779,82 zł.

Łącznie kwota wydatkowana w ramach programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności w Gminie Hańsk za rok 2018 wynosiła **5 215,42 zł**.

19.11. Plan odnowy miejscowości Macoszyn Mały na lata 2010 - 2018

Plan odnowy miejscowości Macoszyn Mały został sporządzony w celu zdiagnozowania potrzeb tej wsi w aspekcie możliwości programów pomocowych głównie PROW.

Z planu tego zrealizowano do 31.12.2018 następujące zadania:

- przeprowadzono remont drogi powiatowej Macoszy Mały – Piaski wraz z budową chodnika
- wykonano zadaszenie turystyczne przy świetlicy
- wykonano podbudowę z kamienia drogi na Kłębiki
- zainstalowano dla chętnych instalacje solarne, oraz dwie fotowoltaiczne i kilkanaście przydomowych oczyszczalni ścieków
- wykonano ogrodzenie świetlicy oraz zakupiono jej wyposażenie.

19.12. Budżet obywatelski

W gminie Hańsk nie był realizowany budżet obywatelski

Wszystkie wyżej opisane dokumenty zostały zamieszczone na stronie internetowej Gminy Hańsk pod adresem www.hansk.pl w zakładce dokumenty strategiczne.

20. Uchwały Rady Gminy Hańsk w 2018 roku i sposób ich wykonania

20.1. Sesja Rady Gminy Hańsk nr XXV z dnia 23 marca 2018 roku

- Nr XXV/166/18 w sprawie organizacji w Gminie Hańsk obchodów 100 rocznicy odzyskania Niepodległości przez Polskę – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXV/167/18 w sprawie podziału Gminy Hańsk na okręgi wyborcze w wyborach do rad gmin, ustalenia ich granic, numerów oraz liczby radnych do rady – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 2262 w dniu 08.05.2018r.
- Nr XXV/168/18 w sprawie podziału Gminy Hańsk na stałe obwody głosowania - została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 2263 w dniu 08.05.2018r.
- Nr XXV/169/18 w sprawie zarządzenia wyborów sołtysa w sołectwie Dubeczno Gminy Hańsk – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXV/170/18 w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, psychologów, pedagogów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w szkole podstawowej prowadzonej przez gminę Hańsk - została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 2264 w dniu 08.05.2018r.
- Nr XXV/171/18 w sprawie regulaminu określającego wysokość dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz szczegółowe warunki ich przyznawania, a także szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli - została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 2265 w dniu 08.05.2018r.
- Nr XXV/172/18 w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolu prowadzonym przez Gminę Hańsk - została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 2266 w dniu 08.05.2018r.
- Nr XXV/173/18 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Hańsk w roku 2018 – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 2276 w dniu 08.05.2018r.
- Nr XXV/174/18 w sprawie rozstrzygnięcia o wyodrębnieniu w budżecie Gminy Hańsk na rok 2019 środków stanowiących fundusz sołecki – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXV/175/18 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2018 r. – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 2077 w dniu 27.04.2018r.

- Nr XXV/176/18 w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej - została zrealizowana z chwilą podjęcia.

20.2. Sesja Rady Gminy Hańsk nr XXVI z dnia 4 czerwca 2018 roku

- Nr XXVI/177/18 w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy Hańsk z wykonania budżetu za 2017 r. – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXVI/178/18 w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Hańsk z tytułu wykonania budżetu za 2017 r. – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXVI/179/18 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2018 r. – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 2835 w dniu 07.06.2018r.
- Nr XXVI/180/18 w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXVI/181/18 w sprawie wynagrodzenia Wójta Gminy Hańsk – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXVI/182/18 w sprawie projektu „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Hańsk” – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXVI/183/18 w sprawie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych oraz urządzeń kanalizacyjnych – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXVI/184/18 w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach prowadzonych przez Gminę Hańsk - – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 3005 w dniu 21.06.2018r.
- Nr XXVI/185/18 w sprawie zbycia nieruchomości stanowiących mienie komunalne gminy Hańsk

20.3. Sesja Rady Gminy Hańsk nr XXVII z dnia 6 lipca 2018 roku

- Nr XXVII/186/18 w sprawie wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w określonych miejscach publicznych na terenie gminy Hańsk – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 3640 w dniu 03.08.2018r.
- Nr XXVII/187/18 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Hańsk – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 3636 w dniu 03.08.2018r.

- Nr XXVII/188/18 w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania osobom fizycznym dotacji ze środków budżetu Gminy Hańsk na budowę indywidualnych ujęć wody – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 3286 w dniu 10.07.2018r.
- Nr XXVII/189/18 w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Hańsk – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 3637 w dniu 03.08.2018r.
- Nr XXVII/190/18 zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hańsku – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 3638 w dniu 03.08.2018r.
- - Nr XXVII/191 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia- schronisku dla osób bezdomnych – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 3639 w dniu 03.08.2018r.
- - Nr XXVII/192/18 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2018 r. – została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 3360 w dniu 12.07.2018r.
- Nr XXVII/193/18 w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej – została zrealizowana z chwilą podjęcia.

20.4. Sesja Rady Gminy Hańsk nr XXVIII z dnia 29 sierpnia 2018 roku

- Nr XXVIII/194/18 w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej- została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXVIII/195/18 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2018 r. – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr XXVIII/196/18 w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej – została zrealizowana z chwilą podjęcia.

20.5. Sesja Rady Gminy Hańsk nr XXIX dnia 15 października 2018 roku

- Nr XXIX/197/18 w sprawie zmiany Statutu Gminy Hańsk-została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz.5337 z dnia 22.11.2018r.
- Nr XXIX/198/18 w sprawie przejścia przez gminę Hańsk zadania w zakresie zarządzania drogą powiatową Nr 1728 L w Osowie – została zrealizowana z dniem podjęcia

- XXIX/199/18 w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Gminy Hańsk z organizacjami pozarządowym oraz z podmiotami wymienionymi w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok-poz. 5336 z dnia 22.11.2018 r.
- Nr XXIX/200/18 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2018 r. – została zrealizowana z chwilą podjęcia.

20.6. Sesja Rady Gminy Hańsk nr I z dnia 21 listopada 2018 roku

- Nr I/1/18 w sprawie powołania Komisji Skrutacyjnej dla przeprowadzenia głosowania nad wyborem Przewodniczącego Rady Gminy Hańsk oraz Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Hańsk.
- Nr I/2/18 w sprawie wyboru przewodniczącego Rady Gminy Hańsk – została zrealizowana z chwilą podjęcia
- Nr I/3/18 w sprawie wybory Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Hańsk – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr I/4/18 w sprawie powołania Komisji rewizyjnej Rady Gminy Hańsk – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr I/5/18 w sprawie powołania Komisji Budżetowej i Rozwoju Gospodarczego Rady Gminy Hańsk – została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr I/6/18 w sprawie powołania Komisji Spraw Społecznych Rady Gminy Hańsk – została zrealizowana z chwilą podjęcia .
- Nr I/7/18 w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Hańsk – została zrealizowana z chwilą podjęcia.

20.7. Sesja Rady Gminy Hańsk nr II z dnia 21 grudnia 2018 roku

- Nr II/8/18 w sprawie przyjęcia budżetu gminy na 2019 rok -została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 326 w dniu 14.01.2019r.
- Nr II/9/18 w sprawie wieloletniej prognozy finansowej- została zrealizowana z chwilą podjęcia
- Nr II/10/18 w sprawie uchwalenia statutów sołectw Gminy Hańsk- została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 1045 w dniu 08.02.2019r.
- Nr II/11/18 zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Rady Gminy Hańsk- została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr II/12/18 w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Gminy Hańsk do Zgromadzenia Międzygminnego Związku Celowego we Włodawie- została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr II/13/18 w sprawie wynagrodzenia Wójta Gminy Hańsk- została zrealizowana z chwilą podjęcia,

- Nr II/14/18 w sprawie wyrażenia zgody na podwyższenie kapitału zakładowego Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjnego Spółka z o.o. w Hańsku- została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr II/15/18 w sprawie uchwalenia regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków- została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 1046 w dniu 08.02.2019r.
- Nr II/16/18 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok- została zrealizowana z chwilą podjęcia.
- Nr II/17/18 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności oraz określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023- została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 1047 w dniu 08.02.2019r.
- Nr II/18/18 zmieniająca uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od tych opłat, jak również trybu ich pobierania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi- została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 1048 w dniu 08.02.2019r.
- Nr II/19/18 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2018 r.- została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 326 w dniu 14.01.2019r.
- Nr II/20/18 w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej- została zrealizowana z chwilą podjęcia.

21. Podsumowanie

Rok 2018 dla gminy Hańsk można uznać z wielu względów za bardzo udany. Na takie stwierdzenie składa się fakt kumulacji rozpoczęcia wielu inwestycji infrastrukturalnych, na które w poprzednich latach gmina złożyła wnioski o dofinansowanie ze środków unijnych ale także i krajowych. Niektóre z nich złożone zostały jeszcze w latach 2015-2017 i dopiero w 2018 roku doczekały się decyzji instytucji wdrażającej oraz ich podpisania a w konsekwencji realizacji. Realizacja ich oczekiwana była od lat ale brak było stosownych programów pomocowych a czasem brak było środków na wkład własny do projektów lub występowały inne ważniejsze potrzeby. W wyniku realizacji tych projektów rozwiązane zostaną pilne potrzeby w zakresie remontów obiektów komunalnych oraz polepszenie standardów ich jakości w wyniku ociepleń, działań proekologicznych, zastosowanie nowych technologii obniżających znacząco zużycie nośników energetycznych.

Znaczną część wydatków inwestycyjnych stanowiły wydatki na budowy i modernizację dróg gminnych. Sztandarową inwestycją drogową w 2018 roku była budowa drogi na Krychów o długości blisko 5 km z nakładem ok 3,9 mln złotych. Gmina Hańsk została w pewnym stopniu zaskoczona decyzją o przyznaniu dofinansowania w kwocie 2,3 mln zł z budżetu Wojewody (Państwa) Ta dobra wiadomość o przyznaniu środków wymusiła na nas przesunięcie wszystkich wolnych środków i wzięcie kredytu z na uzupełnienie wkładu własnego.

Należy też wspomnieć, że gmina Hańsk składa dużą ilość wniosków projektowych nie wiedząc jak będą one ocenione przez instytucje wdrażające licząc na to, że co 2-3 zostanie zakwalifikowany do dofinansowania. Lista tych najbardziej pilnych i najpotrzebniejszych z punktu widzenia gminy znajduje się w Strategii Rozwoju Gminy Hańsk na lata 2015-2020. Jest ona stale modyfikowana przez potrzeby i wymogi unijne.

W roku 2018 i na początku 2019 dowiedzieliśmy się, że wszystkie złożone projekty (przez szeroko rozumianą gminę) o dofinansowanie znalazły się na listach do realizacji! Realizacja tych zamierzeń pozwoli na stwierdzenie, że najistotniejsze problemy komunalne zostaną wkrótce rozwiązane i zaspokojone.

Należy podkreślić, że w 2018 roku powstało kilka inwestycji drogowych o mniejszym zakresie rzeczowym i finansowym (rozdział finanse) Nadal należy stwierdzić, że potrzeb w zakresie budowy, modernizacji i remontów dróg jest bardzo dużo i znając możliwości gminy Hańsk nie będzie to łatwe zadanie do wykonania. Dużą pomoc w rozwiązywaniu tego problemu daje zagospodarowanie poscaleniowe miejscowości Kulczyn i Kulczyn Kolonia.

W swojej działalności w 2018 roku jako Wójt Gminy Hańsk wiele czasu i uwagi poświęciłem celowi doprowadzenia gazu ziemnego do miejscowości Hańsk. To trudne rozmowy gdyż PGNiG to firma komercyjna, która rozpatruje możliwości zaopatrzenia w gaz danej gminy czy miejscowości pod kątem opłacalności. W wyniku podjętych rozmów z władzami spółki różnych szczebli, pozytywnej reakcji mieszkańców Hańska zostało złożonych ok. 50 wniosków o wydanie warunków na podłączenie a czekam na wyniki analizy ekonomicznej.

Gmina Hańsk zaangażowała się bardzo w proces pomocy mieszkańcom w skorzystaniu z programu rządowego „Czyste powietrze” a także w program usuwania azbestu z terenu gminy.

Mocną stroną gminy jest jej działalność na polu kultury. Jak mało która posiada dobre zaplecze tj. dwa duże Domy Kultury nieźle wyposażone i częściowo zmodernizowane (Dom Kultury w Dubecznie) Obiekty te obsadzone są doświadczoną kadrą realizującą wiele imprez i zajęć wspólnie też z Miejskim Domem Kultury we Włodawie.

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Hańsku to także wykonywanie zadań z zakresu sportu i kultury masowej w oparciu o obiekty sportowe: Orlik w Hańsku, boisko wielofunkcyjne przy budynku gimnazjum w Dubecznie (najmniej wykorzystywane), stadion sportowy w Dubecznie oraz sala gimnastyczna w Hańsku. Na podkreślenie zasługuje praca z młodzieżą szczególnie w działalności klubu Hutnik Dubeczno.

W swojej pracy w 2018 roku w sposób szczególny potraktowałem działalność jako delegat do Międzygminnego Związku Celowego sprawując funkcję wiceprzewodniczącego zarządu związku. Gmina

Hańsk swoim członkostwem w związku celowym scedowała zadania z zakresu odpadów komunalnych na ten podmiot. Natomiast udział we władzach związku komunalnego jest bardzo absorbujący. Posiedzenia zarządu odbywają się 2-3 razy w miesiącu po kilka godzin dziennie.

Gmina Hańsk jest też współudziałowcem spółki Wirtualne Powiaty 3. W 2018 roku sytuacja spółki nie była tak dramatyczna jak w latach poprzednich jednakże wymagała dokapitalizowania w kwocie 50 100 zł. W przyszłym roku kończy się trwałość realizowanego projektu i muszą nastąpić decyzje co dalej ze spółką.

Nasza gmina jest też jedynym udziałowcem w spółce gminy o nazwie PUP sp. z o. o. W 2018 roku gmina zwiększyła swoje udziały w spółce o kwotę 35 000 zł z przeznaczeniem na pokrycie udziału własnego w realizowanym projekcie modernizacji obiektów spółki. Pozwoli to w przyszłości na oszczędności i większą samodzielność spółki w zaopatrzeniu w wodę.

Gmina Hańsk jest również członkiem stowarzyszenia Euroregion Bug jednakże w 2018 roku nie korzystała z możliwości i oferty tego stowarzyszenia.

Nasza gmina jest też członkiem Lokalnej Grupy Działania Poleska Dolina Bugu, ze względu na priorytety dotyczące wspierania przedsiębiorców brak było możliwości aplikowania o środki.